

Uredništvo in upravištvo

Calle AÑASCO 2322 U. T. 59 - 3667
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 3 avgusta 1935

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO
ArgentinoTARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

KJE JE NAŠA ZADRUŽNOST?

Spodaj napisani članek je priobčila cleve-landska Prosveta. Ker pa se nam zdi zelo velike važnosti tudi za naše izseljenstvo, toplo priporočamo, da ga vsi čitatelji in čitateljice pazno prečitajo. Op. uredništva.

Dopisnik iz Clevelanda se nam toži, da je na- prednim slovenskim delavcem v Ameriki ve- dno manjkalo dobrih ekonomskih voditeljev in organizatorjev, skratka dobrih zadrugarjev. Ob času, ko slavimo tridesetletnice naših podpor- nih organizacij in delavskih časopisov, nas mo- ra zaboleti srce, če danes pomislino, koliko smo zamudili na gospodarskem polju. Lahko bi imeli mogočne zadruge — trgovinske zadru- ge na drobno in debelo, industrijske in farm- ske zadruge itd. — v vseh večjih naselbinah, tako pa nimamo kaj pokazati, razen nekaj ma- lega, lokalnega, kar je brez pomena za sploš- nost. Vsega tega nimamo zato, ker nismo imeli in še danes nimamo zmognili in energičnih za- drugarjev, ki bi nas bili učili in organizirali naš kapital in kateri bi si bili kot poštenjaki ohranili zaupanje našega ljudstva.

Namesto da bi bili sami gospodarili s svo- jim denarjem, smo ga raje zaupali privatnim podjetnikom, domačim in tujim, ki so nas v mnogih slučajih ogoljufali; na tisoče in tisoče slovenskih delavcev v Ameriki je bilo oslepar- jenih v skupni vsoti več milijonov dolarjev pri raznih divjih skemah, s katerimi se je okori- stilo le nekaj oseb. To je dokaz, da kapitala nam ni manjkalo; začetnega kapitala za orga- niziranje dobrega zadrugnega podjetja je bilo vedno dovolj, le volje in dobrega vodstva je manjkalo.

Ta pritožba je upravičena. Bridka resnica je, da smo dosti zamudili in to se danes grdo ma- ščuje nad nami. Naša zadrugnost je bila ome- jena le na podporne organizacije, ki so nam danes v ponos in veliko gmotno ter kulturno pomoč; zadrugniški talent smo pokazali pri ustvarjanju mnogih domov ali dvoran in pri nabavi delavskega tiska. Vse to nam je da- nes v veliko korist.

Na polje obširne farmske, industrijske, raz- počevalne in kreditne zadrugnosti se pa nismo upali. To je naš največji greh! In ni samo naš- ameriško delavstvo v splošnem je strašno rev- no na tem polju. Najbolje so se v tem oziru obnesli finski delavci in sploh delavci škan- dinavskih narodnosti, ki pa so imeli dobre zglede in pobude v tem smislu v svojem sta- rem kraju. Socialistični delavci na Švedskem, Norveškem in Danskem so že desetletja nazaj začeli graditi poleg svoje politične stranke in strokovnih unij tudi zadrugna ali konzumna društva. Ta društva so bila za nje najbolj važ- na, veliko važnejša kakor politično gibanje.

Danes žanjejo sadove. Delavske zadruge na Švedskem z državo vred danes posedujejo 35% vseh industrij in poleg tega posedujejo ogro- mne kose zemljišč; samo v Stockholmu, glav- nem mestu Švedske, ima delavska občina dve tretjini vseh stavbišč in 60.000 hiš. Pomislite! Zato pa privatni kapitalizem na Švedskem ne more nikamor. Švedskim delavcem ni treba

računati z nasilno revolucijo in konfiskacijo kapitala, ker kapital sam prihaja pod njih kontrolo korak za korakom. Tam se socializem razvija naravno iz socialističnih kooperativ — in svetovna kriza je baš Švedsko najmanj za- dela; na vsem svetu je bilo tam najmanj brez- poselnosti.

Kar je bilo mogoče doseči švedskim, nor- veškim in danskim delavcem, je mogoče do- seči tudi ameriškim delavcem in farmerjem — kakor hitro se jim posveti v glavi potreba zadrugništva. Ameriški kapitalizem je res mo- čan, najmočnejši na svetu, ampak ameriški ka- pitalizem lahko dobi svoj smrtni udarec, če se milijonska ameriška masa organizira v gospo- darskih zadrugah na vseh poljih ekonomije in financ.

Današnje razmere so preklaverne, da bi ma- terialno izčrpani in bankrotirani delavci in far- marji mogli sami lotiti se širokopoteznih gos- podarskih organizacij. Zato potrebujejo po- moči. Kdo naj pomaga? Vlada? Težko. Današ- nja vlada je preveč cencarska in vprežena je v neskončno mrežo "uradnih šimeljnov".

Kaj pa naše podporne organizacije? Za naše delavce je najbolje, če si sami pomagajo. Za- kaj si ne bi pomagali s podpornimi organiza- cijami, ki so jih sami ustvarili in ki jih sami vzdržujejo že tolka leta?

Naše jednote in zveze morajo nekam inve- stirati svoj denar, da se obrestuje. Edina var- na investiranja so danes še federalni, držav- ni in nekateri municipalni bondi. V privatne bonde, delnice in hipoteke ni več nobenega za- upanja. Kdo nam pa more jamčiti, da bodo tudi federalni, državni in municipalni bondi vedno dobri? Kdo nam more jamčiti, da ne pride inflacija, ki lahko uniči vse te papirje — in milijonska premoženja naših podpornih or- ganizacij splavajo po vodi kakor so že splava- li milijoni dolarjev v privatnih papirjih in hi- potekah?

Ali ne bi bilo dobro in pametno, če bi naše podporne organizacije investirale svoj denar v zadrugna podjetja, solidno organizirana, ki bi jih recimo organizirali člani teh organiza- cij? V farmske zadruge, razpečevalne zadruge, industrijske zadruge, kreditne zadruge?

Naše članstvo na primer krvavo potrebuje zadrugnih pogrebnihih zavodov, zadrugnih bol- nišnic in starostnih domov v vseh večjih na- ših naselbinah. Ali ne bi mogle naše jednote in zveze ustanoviti ali vsaj financirati takih zavodov?

Bili so časi — ni še dolgo tega — ko se nam ni zdelo vredno staviti takih vprašanj. Takrat je bilo vse "varno" in "trdno" — vsaka pri- vatna bankirska beznica je bila solidna skala. Danes tega ni več; danes so drugi časi, druge razmere. Danes v velikih skrbih gledamo, kam bi skrili naše cente, ki še niso splavali v brez- dno, in zato so ta vprašanja prišla na dnevni red.

Danes je pred nami vprašanje: Ali moremo sami sebi pomagati? Mar ne smemo sami sebi

Komunistični kongres v Moskvi se nadaljuje

Predstavnik komunistične stranke v Zdru- ženih državah Samuel Darcy je imel govor pred internacionalnim komunističnim kongre- som kjer je izjavil, da je vse mogoče, da bo v Združenih državah v prihodnjem najkrajšem času nastopila splošna stavka pristanišnih de- lavcev. Izjavil je, da pomorski možje in možje v pristaniščih se bodo skupno borili proti bor- gežiji.

Poslanik Združenih držav v Moskvi je pro- testiral pri sovjetski vladi, glede govora ko- munističnega zastopnika Darcy-ja, da ni v skladu s pogodbami obeh držav, da dovolijo sovjetske oblasti, da se javno govori proti no- tranjemu ustroju v Združenih državah. Sicer pa da ni preveč važno kakšno osebno mnenje da ima komunistični odposlanec o združenih dr- žavah.

Sovjetski parnik se je potopil z vsem moštvom

Med pomorskimi vajami, ki so se vršile v finlandskem zalivu, je sovjetski podmornik tr- čil v neki drugi parnik in se je na mestu po- topil in z njim se je potopila vsa posadka 55 mož med katerimi je bilo 7 kadetov.

Nesreča se je zgodila 25. julija, ki pa ni bila dana v javnost cel teden in so se ves čas ne- moteno vršile pomorske vaje sovjetske vojne mornarice v baltičkem morju.

Vlada je določila družinam ponesrečenih mornarjev deset tisoč dolarjev ter je vdovam in otrokom odredila državno vzdrževanje.

Vršijo se priprave za dvigniti ponesrečeni podmornik. Od kar obstojajo sovjeti je bila to njih največja pomorska katastrofa.

Pagajanje glede vojne med Italijo in Abe- sinijo se še vedno nadaljuje

Družba narodov je pričela ta teden razprav- ljati o konfliktu med Italijo in Abesinijo.

Predstavnik Abesinije, doktor Gastón Jeze je takoj v prvem govoru obdolžil Italijo o laž- njivih poročilih, ki jih trosi v svet o Abesi- niji.

Zastopnik Italije je baron Aloisi in je jasno, da ima od Mussolinija določen načrt koliko sme popustiti in delegatje Družbe narodov so prepričani, da če se bo Italijo le pritiskalo naj odneha od namere v Afriki, bo izstopila iz ženevske Družbe in je vse mogoče, da bo vo- dila politiko kot Japonska in Nemčija, ki sta

pomagati? Ali res ne moremo sami ničesar ustvariti?

Bratje, razmišljajte, razpravljajte, pišite o tem!

Kaj bi se ne splačalo razmišljati o tem tudi nam v Južni Ameriki!?

tudi takoj izstopili iz Družbe narodov, ko jih je ista skušala ovirati v njih namerah.

Francija se dela kot bi posredovala med Italijo in Anglijo, v resnici pa samo skuša stvar zavlačevati in dati času čas.

Francoski zunanji minister Laval, angleški minister Eden in sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov, imajo upanje, da se bo prišlo do nekega sporazuma med Italijo in Anglijo in da morda niti do vojne ne bo prišlo.

Angleški denarniki se branijo kreditirati denar Italiji ter pravijo, da Mussolinijeva vlada ni ravno preveč zanesljiva, da se javno mnenje italijanskega ljudstva lahko kar nenadoma obrne proti njemu, ker opozicija proti Mussoliniju da je vsak dan večja.

Neki nemški dnevnik piše, da je Abesinija položena na altar ženevske konference in da bo najbrže tudi tam ostala kot žrtev raznih evropskih "zaščitnikov". Da pa je na denarju s katerim barantajo za Abesinijo napisano tudi "žrtev Nemčije".

Sveta stolica vzdržuje v Rimu kolehij za afriške črnce in ti gojenci se sedaj delijo v dva taborja, eni so za Italijo in drugi za Abesinijo. S tega razvidimo, da imajo afriški študenti še zelo medle pojme o svoji neodvisnosti. V Rimu pač jejo kruh, ki ga jim drugi režejo in potem uravnavajo svoje politično mišljenje.

Papež je dejal o priliki leta 1919 ko je bil ta zavod ustanovljen: "Je lepo, da je v sredi vatikanske belote ena črna pika".

Kaj bo prinesla ženevska konferenca, še ne moremo natančno sklepati. Za afrikance gotovo nič dobrega.

Mussolini neprenehoma pošilja čete v Afriko in tega kot je tudi sam izjavil, ne dela kar tako na slepo.

Za nas naj bo to šola, kaj se upajo delati fašisti in drugi kapitalistični mogotci z narodom, če kulturno in gospodarsko ni dovolj močan, da bi se mogel braniti.

Kakšni vzroki vodijo Italijo v Abesinijo

Milanski "Popolo d'Italia" je prinesel uvodni članek v katerem razkriva kakšni nagibi vodijo Italijo v Abesinijo.

Takoj v začetku piše, da suženjstvo afriškega ljudstva ni glavno kar napravlja Italijo, da pošilja čete v svoje afriške kolonije, četudi pride to samo od sebe v poštev. In tudi plemenstvo da ni glavni vzrok.

Abesinci, da se sami nimajo za črnce temveč za mešance. V italijanski armadi, da so ti barvanci naravnost izvrstni vojaki. Tudi arabci, da so izvrstni vojaki in zato da je Italija organizirala "Arabsko liktorsko mladino".

Fašisti, da priznavajo eksistenco različnih plemen, ampak te se vse ne zanimajo, da bi se predstavile svetu, kot se nekatera bela plemena. Plemenski buditelji, predvsem naši najbolj kleščeni nasprotniki severnoameriški bakreni, da bi napravili mnogo boljše, če bi se zanimali za svoje sorojake, ki so deležni dnevnega linčanja v Združenih državah.

Ta stvar da pravzaprav ni glavna, ampak je prav da se jo pove, ko ima inozemsko pisanje toliko obtežilnega za Italijo.

Glavna namena Italije da sta dva: Prvič, življenske potrebe italijanskega ljudstva in drugič prostor vojaške varnosti v orjentalni Afriki.

Ta problem da mora biti rešen energično in popolno.

Že v normalnih časih, da je grozila Italiji nevarnost za svoje kolonije v Afriki, kaj bi pa šele bilo v slučaju kake vojne v Evropi.

Samo Italija da lahko reši afriško vprašanje in da zato ne potrebuje od nikogar nobene pomoči, pač pa je bolj možno nasprotno.

Z vojaškega vidika da je italijanskoabesinjsko vprašanje zelo preprosto in logično, brez ali pa s Ženevo, ni drugega kakor ena zadeva v kateri politika fašistične Italije zadobi najvišjo pravo, zgodovinsko in človečansko.

Nam se zdi, da je to zelo verodostojna poteza fašističnega poslanstva na zemlji. Kaj je fašizem v teoriji, nas ne zanima, ker če drugi še ne, Primorci prekleto dobro vemo, kaj je fašizem v praksi in nikomur ne želimo, da bi okušal njegove doktrine.

NOV ZLOČIN ITALIJANSKEGA FAŠIZMA

Italija se nahaja v zagati iz katere nima izhoda kot edino le z vojno. Res da so tudi izven Italije vzroki neizogibnega napada vsak lan bolj vidni. Italija je pričela z vojaško mobilizacijo, ceravno je usmerjena proti Abisiniji, je istočasno tudi indirektno proti Evropi sami.

Da moralno pripravi vojno razpoloženje italijanskega naroda, je fašizem podvojil teror proti vsakemu opozicijskemu gibanju, delovanje izrednega sodišča v Rimu, v prvih mesecih leta 1935, procesi, in izrečene obsodbe, prekašajo delovanje istega v letu 1934.

Vsi bivši kaznjenci, pomiloščeni v septembru leta 1934 so vnovič obsojeni na pet let "policijske konfinacije". Možje ki so presedeli sedem, osem let v zaporu so bili po več mesečnem strogem nadzorstvu, vnovič aretirani in obsojeni, ker se jim je našlo kak letak ali pa ker so protestirali legalnim putem, strokovnih organizacijah, proti slepariji in šikanam kojih žrtve so bili v tovarnah!

Vojna fašizma v Abisiniji ne doprinese samo žalovanje in bede, kar doprinesejo vse vojne temveč ojačuje notranje zaslužjevanje še predno se ta spremeni v krvavi boj.

V zadnjem času je bilo aretiranih večje število intelektualcev, ne vsled njihovega antifašističnega ali revolucionarnega delovanja, ampak radi tega ker se ne strinjajo in ne mislijo po fašistovski. Fašizem se maščuje nad osebam znani, kulture in umetnosti, ki so napravili "zločin", da se niso še podvrgli fašističnemu delovanju.

Ko je fašizem zatrl vso svobodo tiska in mišljenja se kaznuje tudi molk, češ da molčanje pomeni antifašizem. Med aretiranci se nahajajo prof. Carrara, Paula Lombroso, pisateljica Barbara Allason, sin senatorja Einaudi, August Monti, profesor filozofije Geymonat, prof. Cezar Pavese, prof. Franco Antonicelli, Massimo Mila, Giulio Muggia, Piero Luzzatti, Carlo Foà, Carlo Levi in drugi.

Zato je potrebno, da se zavedamo da je borba proti fašizmu, borba za kulturo in svobodo človeštva.

L.

IZ JUGOSLAVIJE

Kot poročajo iz Beograda bo ministrski predsednik Stojadinović v kratkem odpotoval v Pariz in London. To potovanje da bo v zvezi glede vprašanja Habzburžanov o kojem se ima nimen tudi Mala antanta posvetovati koncem avgusta.

OKNO V SVET

SKRIVNOSTNI ŽARKI

V Highlandsu študirajo in delajo poizkušnje vojaški strokovnjaki s skrivnostnimi žarki s katerimi da se bo dalo zelo na lahko klatiti vojna sovražna letala ter potapljati ladje. Seveda bodo vojaške oblasti to čudovito iznajdbo držale v tajnosti.

Če bi znanstvo komu drugemu tako vneto služilo kakor kako se bomo v bodoče ugonabljali, bi bilo mnogo boljše in koristnejše.

Beograd. — V proslavo dvanajstletnice kralja Petra II. se bodo vršile 6 septembra velike vojaške parade.

Rim. — Italija je monopolizirala oglje, ki kot znano ga za domače italijanske potrebščine zelo primanjkuje in ga je treba velike množine uvažati.

Washington. — Malo prej predno je odrinil nemški prekomornik "Bremen" iz nevjorškega pristanišča, so neki neznanci pomazali svastiško zastavo na parniku. Nekateri trdijo, da so to napravili komunisti drugi pa pravijo, da so to judi zakrivali.

Berlinska vlada je protestirala pri nevjorškem gubernadorju, ki pa je zelo brezbržno vzela zadevo na znanje, kar berlinski vladi ni kar nič po godu.

Kairo. — Kot v odgovor proti egipčanom, ki so na strani abesincev, je letelo 20 italijanskih vojaških letal nad Egiptom.

Italijanska letala niso imela nikakega dovoljenja leteti nad Egiptom in je bilo to seveda italijansko izivanje, zato pa bo vlada v Egiptu to reč preiskala.

Abdis Abbeda. — Abesinjski cesar je izjavil, da je Abesinija popolnoma pripravljena za vojno in da se bodo lahko branili proti vsaki sili. Sieer, da želi Abesinija napredovati pod evropskim vodstvom vsled svoje aktualne revščine, da pa hočejo popolna neodvisnost Evropa, da lahko išče pri njih samo gospodarskih zvez, politično da pa hočejo biti popolnoma prosti.

Ženeva. — Kot poročajo bo prišlo do sporazuma med Italijo, Anglijo in Francijo. Zadnje besedo bo imel Mussolini in se v kratkem pričakuje njegovega odgovora.

Moskva. — Famosni ruski avijador Otto Schmid proučuje načrt zračne linije med Moskvo in san Francisco v Združenih državah.

Upa da se bo v dveh letih po tej zračni poti redno vršilo promet.

Moskva. — Sovjetsko časopisje piše, da je danes javna tajnost, da se Nemčija, Poljska in Japonska pripravljajo z oboroženo silo zločiti moč sovjetske Rusije.

KLEPARSKA DELAVNICA

Napeljava vode, elektrike in gasa (ploméria, cinguería, calefacción, electricidad, hojalatería mecánica).

IVAN KOŠUTA in DRUG

Se priporoča

Cucha Cucha 2601 U. T. 59-2561
Buenos Aires

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

AÑASCO 2322

BUENOS AIRES

● V A B I ●

— NA —

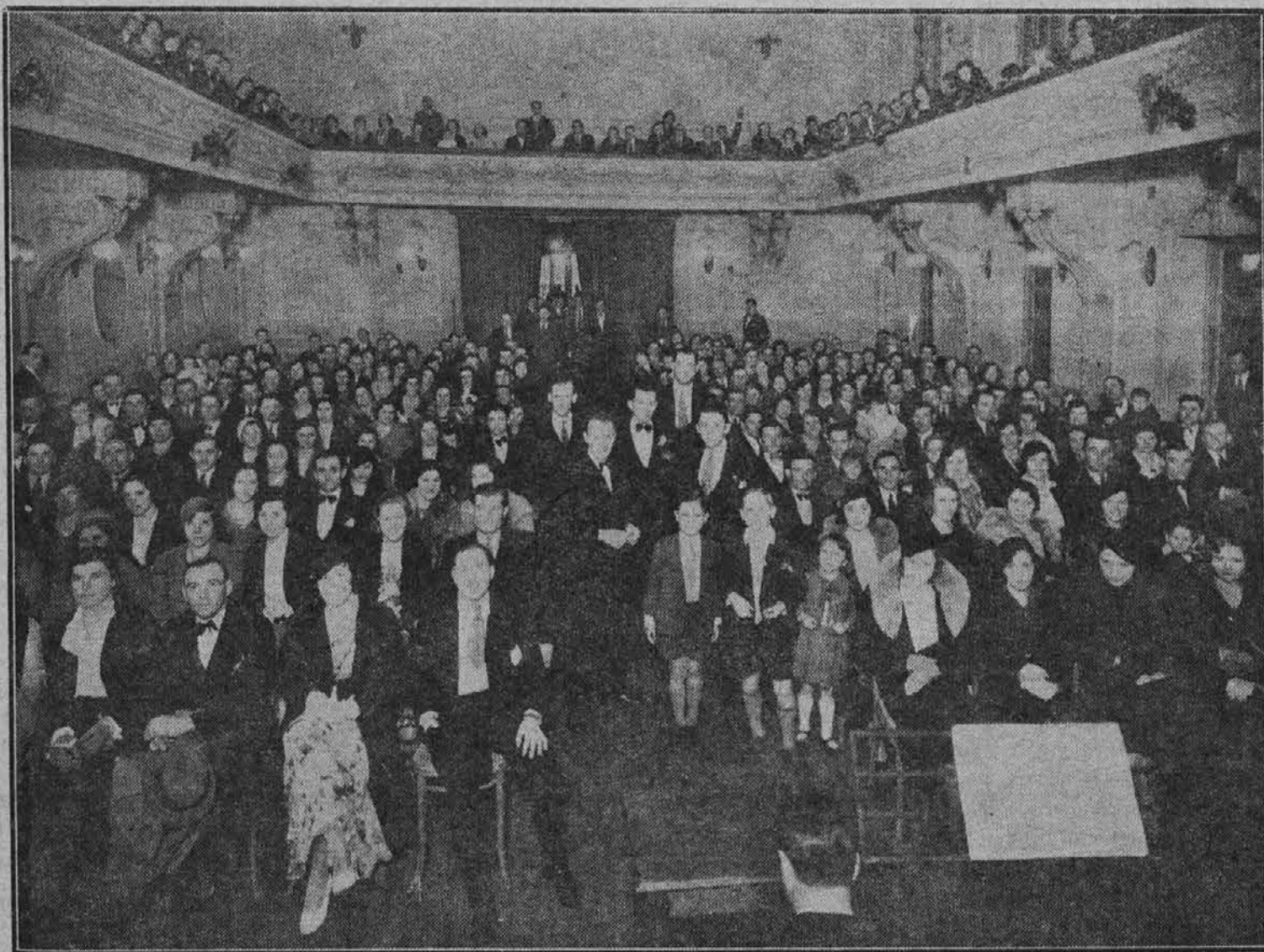
VELIKO PRIREDITEV

v proslavo šeste obletnice ustanovitve društva, ki se bo vršila v nedeljo dne 4 avgusta t. l.

v dvorani XX SETTEMBRE, ALSINA 2832 — Začetek točno ob 16 uri.

Vse prijatelje kulturnega napredka vabimo da se v obilnem številu udeleže.

ODBOR

VZPORED:

1. Aljaž: Zaostali ptič. (meš. zbor)
2. Laharnar: Mirna noč (moški zbor)
3. Aljaž: Na dan (moški zbor)
4. F. T.: Pozdrav Rožicam (moški oktet)
5. Adolf Robida:

REVČEK ANDREJČEK

ljudska igra v petih dejanjih

Po končanem sporedu

PROSTA ZABAVA, SREČOLOV, PLES

Igra tipični orkester "Panchito"

OSEBE:

Robert Dornik, bogat zasebnik	Jan Kacin	Urban Ribnik, obč. sluga	Viktor Benko
Zlatoust Košmrl, njegov prijatelj	M. Metlikovec	Janezon Zlobec, kmet	Metod Kralj
Ivan Hrastar, župan in bogat kmet	St. Rijavec	Tone Korbar, gostničar	Franc Čigoj
Ana, njegova hči	Marija Kralj	Malči, natakarica	Sofija Sulič
Marička, njegova hči	Jelka Špacapan	Nace Riglar, obč. revež	Rado Ličen
Špela, dekla	Marija Zlobec	Revček Andrejček, obč. revež	Joško Živec
Urša, dekla	Paula Špacapan	Jožo Groznik, obč. revež	Janko Koron
Micka Nosanka, obč. reva	Ivanka Lojk	Pavel, lovec	Ivan Birska
France, njen sin, prvi hlapec	Slavko Furlan	Konrad, lovec	Milan Rogelja
Janez, hlapec	Mirko Peljhan	Kmetje, kmetice, lovei, gonjači, hlapci, dekle in planšarice. — Čas, sedanjost.	
Miha, hlapec	Polde Ličen		

ARGENTINSKE VESTI

ZBOROVANJE PROTI JETIKI V GLEDALIŠČU "COLON"

Na inicijativo argentinske zveze proti jetiki, je bilo v torek v gledališču "Colon" veliko zborovanje za boj proti jetiki, ki so prisostvovali predsednik republike general Justo, zunanji minister, papežev zastopnik monsignor Cortesi, senator Palacios in mnogo drugih vplivnih osebnosti obojega spola.

Prvi je govoril predsednik argentinske protijetične zveze zdravnik Araoz, ki je rekel, da jetika je sad civilizacije ki ni popolna, da so v nekaterih evropskih državah na polovico zmanjšali proces jetike, medtem ko ta bolezen v Argentini zadobiva vedno večji obseg in če bo šlo tako naprej bo kmalu 200.000 jetičnih bolnikov, že sedaj pa jih umrje po vsej republiki od 18 do 20 tisoč na leto. Argentine, da se je proti tej bolezni vse premalo zavarovala, da bi bilo potrebno najmanj 14 tisoč postelj, jih je na razpolago komaj 4 tisoč. Jetika, da najbolj zajema plasti delavstva in to vsled slabih gospodarskih prilik.

Dalje je govoril zdravnik, da čimprej prične vlada z dobro zamišljenimi odredbami proti jetiki, temajši bodo stroški in temvečje usluge bo napravila ljudstvu, ker zdravje ljudstva je sljednjič predpogoj vsakega napredka. Potrebno je, je končal, da napovdo boj jetiki, ne samo dobrodelne družbe, temveč tudi vlada.

Za doktorjem Araoz je govoril predsednik republike general Justo, ki je povdarjal, da bo res treba iskati neke poti za boj proti jetiki in da brez ljudskega zdravja ni veličine države. Pozival je poslušalce obojega spola, naj se vsak po svojih močeh in znanju žrtvuje za to perečo akeijo.

Tretji je govoril monsenior Andrea, ki je povedal zgodbo o bogatinu in ubogem Lazarju.

Prišel je takole:

Bil je bogatin, ki je vsak dan prirejal bankete in razkošne pojedine medtem ko je pod stopnicami, ki so vodile v bogatinovalo palačo, umiral gladu ubogi Lazar. Bogatinski psi so se imeli mnogo bolje kot pa ubogi Lazar. Lazar, da ni bil od Boga zavržen medtem ko je moral iti bogatin po plačilo v pekel. Zakaj? Saj bogatin ni ubil Lazarja, pač pa je povzročil njegovo smrt, in to je še večji greh je končal zgodbo o Lazarju monsenior. Potem je še govoril o cerkvah po vsem svetu, ki da so od vseh in ne samo od katerega in je s tem hotel reči, da morajo biti tudi argentinci bolj kristjani, ker da bi bili s tem tudi bolj argentinci.

Četrty in zadnji je govoril Palacios, ki je rekel, da bojevati se proti jetiki je treba ljudstvu izboljšati socialno stanje. Živimo v deželi, je nadaljeval, kjer je nakopičenega gore živil, kjer monopolisti vsak dan bolj bogatijo, kjer tuji kapitalizem vsak dan bolj izsesava ljudske množice in mnogi argentinski otroci so lačni ki bodo kmalu v vrsti jetičnih v našo lastno sramoto. V hiše delavcev bi bilo vsak dan treba nositi kruha kjer so očetje od gospodarske sile pritisnjeni k tlom. Nič bolje ni na deželi. Kmet ve koliko je vredna krava, pozablja pa kaj je vredna žena in otroci. Na tej dragi zemlji je potrebno univerzalne kulture ter praktičnega kristjanizma, da znanstvo služi

resničnemu življenju. Tako približno je končal svoj govor senator Palacio.

Tudi med nami je nekaj rojakov in rojakin za jetiko obolelih in tudi umrlo jih je za to boleznijo že nekaj, zato toplo pozdravljamo skupno akeijo proti tej zavrtni bolezni in bomo tudi po naših močeh sodelovali v tem boju.

MUSSOLINI JE POSLAL VZOREC "BALILLE" V BUENOS AIRES

S parnikom "Neptunia" je prispelo v ponedeljek 157 italijanskih študentov, ki pripadajo mladinski organizaciji "Ballili". Takoj ko so zapustili parnik so se podali v vrsti na majski trg kjer so se vstavili pred katedralo. Dobili so škofov žegen, in potem so šli v Tigre. Obiskali so tudi La Plata ter so obedovali v klavnici Swift. Ogledali so si še nekatere zanimivosti in so se včeraj odpeljali nazaj v Italijo z istim parnikom kot so prišli. Srečno pot. Saj mladeničem nič ne zanerimo in jih tudi prav nič ne sovražimo. Naš boj je proti tistim, ki mladino zastrupljajo in jo vzgajajo za svoje nekulturne namene.

GOSPODARSTVO

Piše Zadr.

25.000. vagon žita za izvoz.

Po zadnjih vesteh iz Jugoslavije bo z ostanom od lanskega leta, na razpolago za izvoz 25.000. vagonov žita. Kmetovalci si prizadevajo napraviti najnižjo ceno 130 Dinarjev za stot, kar jim bo po vsej priliki uspelo.

Dobiček bi radi imeli sami.

Kmetijska družba v Ljubljani je pred nedavnim praznovala svojo petdesetletnico. Pri tej priliki se je pokazalo, da je zelo veliko pomagala v tem času kmetiskemu stanu, ker je unovčevala mnogo kmetiskih pridelkov ter dobavljala kmetom potrebščine po zmernih cenah. Dobiček je tako vedno ostal skupnosti, ako ga je kaj bilo in se je lahko s tem spet delovalo v korist kmetijstva.

Ker so nekateri preveč pohlepni po denarju, takoj spoznali, da ima družba lepe zveze in, da bi se dalo precej zaslužiti, ako bi jo imeli oni v rokah. Kmetje naj bi prodajali njim svoje

pridelke in kupovali od njih svoje potrebščine. To bi bila sijajna trgovina. Zato so na zadnjem sestanku hoteli napraviti iz Kmetijske družbe, TRGOVSKO DRUŽBO. Poročilo pravi, da se jim za enkrat še ni posrečilo, a ko se bodo po načrtih vlade ustanovile Kmetijske Zbornice, bo prav gotovo, lepo upeljena Kmetijska družba padla v roke iskoriščevalcev ki bodo spet žemali kmeta, kot so ga še pred nedavnim. Povsod vidimo, kako potrebna je organizacija, kajti ako bodo kmetje organizirani, se kaj takega ne more zgoditi.

Musoliniju ne zaupajo.

Iz Londona poročajo, da je Italija iskala v Angliji posojilo, katero pa ji je bilo, radi previdnosti, odklonjeno. Angleški bankirji se bojijo, da bi bilo treba tožiti za vračilo koga drugega, ker pravijo, da se Musoliniju bliža večerna zvezda.

Razstava sira.

V ulici Florida 436 v Buenos Airesu je 23. tvež razstavilo več kot 500 raznih sirov v različnih oblikah. Razstavljene so tudi slike nekaterih najboljših krav mlekaric, med katerimi je najboljša, krava Holandsko-Argentinske pasme (ji pravijo Campiona), katera je dala v enem letu 14.325 kg mleka ali 459 kg masti. Na dan torej pride približno 39.246 kg. mleka. To je približno 1000.— pesov letnega dohodka, kar je vsekakor precej.

Razstava krompirja.

Tudi razstavo krompirja imamo ta teden v našem mestu. Razstavljeno je zraven raznega krompirja, tudi poljsko orodje, plugi in razni stroji za obdelovanje krompirjevih nasadov. Najlepši paviljon je razstavila Mendoza, v katerem se vidi pravim bučam podoben krompir. Kaj takega je res lepo pogledati. Na naše vprašanje kakšen namen imajo razstavljalci, (Camara Gremial de Patatas) so nam navzoči odborniki odgovorili, da ni namen razstave pospešiti pridelovanje krompirja v večjem obsegu, ampak izboljšati in izenačiti pridelek, kateri sedaj prihaja na trg preveč neenak.

Pri otvoritvi razstave, kjer so bile navzoče tudi državne oblasti, je C. Gremial de Patatas, potom svojega predsednika zahtevala, naj bi se vlada odpovedala kontroli čez krompir

VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE ZAUPATE VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandes

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bm. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejše parnike, po najnižjih CENAH.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste perpričali.
Uradujemo od 8.30 pa do 19 ure. Ob sobotah do 12.30.

jev trg in vrnila njim spet nekdanje lepe čase, ko so po svoji mili volji mešetarili z tem za živč tako potrebnim blagom. Vlada pa se ne kaže nič kaj pripravljena jim ugoditi, zato je prav za prav ta razstava izzvenela kot protivladna manifestacija. Lanjsko leto je C. Gremial de Patatas pustila na kampu segniti nad pol milijona vreč krompirja, samo, da je obdržala v mestih cene, kar pa ni prav nič dopadlo ne vladi ne pridelovalcem, zato je posegla vlada vmes.

Polde š.:

BRATJE SMO SI VSI ZEMLJANI

Saj bratje smo si vsi zemljani!
Zakaj bi ne bili si Slovani?
So želje narodov velikih
biti z nami v dobrih stikih.

Zakaj bi rok si ne podali
in se združili v mogočen blok,
da ne bi vedno mi ječali
ter vzdihovali praznih rok.

Dovolj je kruha za zemljane
pridne! — Lenih nam potreba ni.
Vstanite množice teptane
svobode svit vam že žari!

Ali si že poravnal naročnino?

Če jo nisi stori to še danes, da si s tem zagotoviš redno prejemanje lista.

DOMAČE VESTI

PROTIFAŠISTIČNI PATRONAT

Kot smo v zadnjic poročali, da se bo v kratkem vršil sestanek za ustanovitev Slovenskega Patronata, v Pomoč žrtvam fašizma, se je v pondeljek zbrala skupina fantov, ki so si nadelali nalogo, da zberejo krog sebe vse ono slovensko delavsko javnost, ki čuti v sebi solidarnost z žrtvami, ki jih fašizem dnevno zahleva.

Po dolgi debati, kjer se je razpravljalo o namenih in delovanju gori omenjene ustanove se je izvolilo začasni odbor, koji bo izdelal pravila in načrt za nadaljno delovanje.

Tajnik.

SMRTNA KOSA

Dne 23. julija je umrla Marija Cotič, doma iz Komna št. 60, stara 44 let.

V Argentini je prispela pred 6 leti, da si kaj priskrbi in z upanjem, da se s prihranki zopet povrne v svoj ljubi rojstni kraj. Kruta smrt ji je prekrizala vse nevtušljive nade. Pred nekaj tedni je prišla k svojim sorodnikom v Ituzaingó da se nekoliko odpočije od truda polnega dela. Kar nepričakovano pa jo je pograbila pljučnica kateri je podlegla. Pogreb pokojnice se je vršil 24. julija na pokopališču Moron.

Pokojna zapušča dva brata v Jugoslaviji, starejši Alojz je v Mariboru davčni uradnik in mlajši Rudolf učitelj ravno tam. V zaslužje ni domovini pa zapušča dve sestri, Kristino in Albino.

Vsem preostalim naše najiskrenejše sožalje.

S PARNIKOM NEPTUNIA

je prispela v pondeljek iz zaslužjene domovine iz Komna na Krasu naša rojakinja Pepina Kovačič. Želimo ji srečno in veselo bivanje med svojimi sorodniki, vaščani in rojaki v tujini.

HIMEN

Preteklo soboto sta se poročila Matija Pezdire, doma iz vasi Otok na Belokranjskem, in Jožefina Kumar, doma iz Čepovana na Goriškem.

Svatba se je vršila v znani restavraciji pri živcu v ulici Osorio 5085 na Paternalu.

Bilo srečno!

ZA TISKOVNI SKLAD

Josip Srebot \$ 1.—
Pepina Furlan „ 1.—
Od prej „ 159.—

Skupaj \$ 161.—
Najlepša hvala vsem!

POZOR

Ker ima avgust pet sobot, Slovenski tednik prihodnjo soboto neizide.

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v harvah
Odrpito tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ
F. Quiroga 1275 DOCK SUD

FEODORA

(16)

Bodi ti iskra, ki bo padla v posodo s smodnikom in videl boš, kako bo grmel, kako bo eksplodiralo in kako bo zletelo to ponosno plemstvo v zrak!

— Nasvet je dober, — odvrne Dimitrij. — V vasi bom našel dvajset odločnih mož, to pa bo zadostovalo.

— Grad boste morali napasti, — nadaljuje Mimosza, — podtaknite ogenj in sicer še noč!

Morda tvoja Nataška ni niti še dotaknjena. Mnogo je takšnih raznzdancev, — verjemi mi, kajti govorim iz lastne izkušnje, — ki nočejo použiti niti največjih slaščic, čakajo z njimi na poznejši čas, da se tedaj z njimi bolj maste!

Toda predolgo ne smeš čakati, ker bi se sicer utegnulo zgoditi, da bi bilo prepozno.

— Hvala vam! Še noč je se bo to zgodilo, kajti dali ste mi zares izvrsten predlog.

— Storila pa vam bom še več, kakor sem svetovala. Jaz bom med vami, ko boste napadali grad! Vodila vas bom.

Res je, da sem samo žena, toda na svetu sem že mnogo videla in v marsikaterem boju prisostvovala.

Pojdi in skliči svoje prijatelje! Jaz pa bom medtem oblekla kakšno Nataškino obleko, ki mi jo bo starka dala.

— Kaj pa vaš soprog? — vpraša stari Šustov. — Ali je tudi on za našo sveto stvar?

— Vladimir spi in ukazuje vam, da ga ne budite! — odvrne Mimosza odločno.

Zaspal je in to spanje ga bo brez dvoma okrepčalo. On naj niti ne sluti, kaj se bo zgodilo to noč. Jutri bo že vse končano in midva bova odpotovala dalje.

Komaj je še Dimitrij slišal te besede, hitel je, da bi čimprej prišel v vas in sklical hrabre ljudi.

Vedel je, da bo še marsikaterega svojega znanca našel v krčmi.

To je bil prostor, kjer so se kmetje vsak večer zbirali, da bi v žganju in pijači pozabili na skrbi in težave, pili so tako dolgo, dokler jim je dal stari žid še kaj na upanje, ali z drugimi besedami, dokler so imeli v svojem gospodarstvu še kakšen predmet, ki so ga lahko zastavili.

11. POGlavJE

Bratje v stradanju

Tudi danes je bilo v krčmi Uličke dokaj živahno. Ob lesenih mizah, ki so se nahajale v veliki sobi, ki jo je razsvetljevala oljnata svetiljka in jo polnila z zadušljivim vzduhom, so sedeli moški, kadili so iz svojih kratkih pip in mrko ter zamišljeno zrl predse.

Bila je sobota in radi tega so bili zbrani vsi moški iz vasi.

Prav tako ni manjkal niti Gurko, vaški župan.

— Kaj pomaga tarnanje in vzdihovanje, — spregovori župan, — kakor je, tako bo ostalo!

Davki morajo biti plačani, graščak mi je danes sporočil, da bo dal poklicati kazake iz mesta.

Ti kozaki bodo spremljali grajske buriče in potem mora biti vse plačano ali pa nam bodo odgnali zadnjo kravico iz hleva, vzeli nam bodo zadnje seno, ki ga imamo.

Medtem ko je župan tako govoril, se je oglasilo med kmeti glasno mrmranje.

— Mar nismo imeli slabe žetve? — spregovori eden izmed kmetov in udari s prazno čašo po mizi, da se je razbila. — Ali ne delamo graščaku skoraj pol leta samo zato, da nam prepusti svojo zemljo, ker pa mi ne moremo plačati semen, ki nam ga je dal za sejanje iz enostavnega razloga, ker ni zrastle, nam namerava sedaj vzeti naše imetje!

Tedaj je boljše, da nam da takoj tudi vrv, na katero se lahko obesimo!

— Kaj hočete, — nadaljuje župan, — graščak hoče imeti svoj denar, — Ogalinski pa, njegov zaupnik, ga k temu še vzpodbuja. To je najhujše!

— Že zdavnaj bi ga bilo treba ubiti, — spregovori kmet majhne postave in slabotne rasti.

— Ubiti — to je prava beseda, — začne prvi, suhi, — in če bi vpoštevali moje mnenje, bi jih že zdavnaj spremenili vse v neme!

Zdaj pa stopi med nje, kakor da bi zrastle iz tal, Dimitrij, begunec.

— Kaj govorite in tarnate? — zakliče on kmetom, ki jih je presenetil njegov prihod. — Mar zato, ker vam hočejo odpeljati živino iz hleva. Toda čakajte!

Lepše še pride — če imate doma lepo ženo, lepo zaročenko, princ Uhtonski jo je že zdavnaj zagledal. Ugrabil jo bo iz vaše postelje in jo odnesel v svojo.

Ali pa mislite morda, da vam lažem!? Mar se niste slišali, Nataška je ugrabljen, graščak jo je dal odpeljati v svoj grad!

— Slišali smo, — odgovori župan, — toda kaj na bi storili? Ugajala mu je pač.

— In če mu bo jutri slučajno tvoja hči ugajala, — spregovori Dimitrij in stopi čisto k njemu, — ali boš tudi tedaj popolnoma ravnodušen in ne bo tvoja lastna kri spregovorila in ne boš ničesar ukrenil?!

Vedi, mi ne bomo dalje trpeli, da bi teptali po nas z nogami, da naše življenje zastrupljajo, ko že itak nismo niti malo sreče okusili!

Svobodni ljudje hočemo biti! Kar zraste na polju, naj bo naše, če pa ljubimo kakšno deklico, moramo biti varni, da nam je ne bo graščak onečastil!

— Dimitrij ima prav, — so vzklikali od vseh strani, — ubogajmo ga!

— Poslušajte me in ko bo solnce jutri vzšlo, boste svobodni ljudje! Pojdite domov in se oborožite! Čez pol pol ure vas bom čakal v kolibici starega Šustova. Potem me sledite!

Odpeljal vas bom v grad, tam bomo podnetili ogenj, da se mu bo duša v telesu evrla in tako bomo pečat naše sramote za vselej uničili. Pobrati bomo, kar nam bo prišlo pod roke in mislim, da tega ne bo malo!

Dimitrij je poznal svoje ljudi. Vedele je, da jim mora vzplamteti upanje na plen, da si jih bo pridobil.

Navdušeno so sprejeli njegov predlog in trideset se jih je javilo, da so pripravljeni z njim odhiteti nad grad in ga zažgati.

V tem trenutku pa stopi k Dimitriju majhna oseba, oblečena v dolg kaftan. To je bil žid — krčmar, Natan, ki je imel krčmo.

— Dimitrij, prijatelj — vzklikne žid, ki se je z desnico prijel za svojo dolgo brado, levico pa je položil na mladeničevo ramo — dovoli mi, da ti povem tri pametne:

Prvič je to neumnost, kar nameravaš storiti! Drugič ti to ne bo prav nič pomagalo in tretjič, radi tega boš prispel na vešala!

IZ CORDOBE

DELAJSKO GIBANJE

Potom svoje strokovne organizacije so pred par tedni vsi delavci tukajšnjih tvornic za izdelovanje cementnih plošč (mosaicos) napovedali stavko, ki jim je v kratkih štirih dneh izvojevala popolno zmago nad delodajalci.

Zahteve delavstva so bile popolnoma opravljene, če pomislimo, da je moral povprečen delavec garati za borih dva pesa k večjemu tri na dan. Mlajši delavci spod 18 let pa so zaslužili od \$ 1.20 do 1.80. Profesionalni delavci pa so zaslužili od \$ 4.— pa do \$ 4.50. Te sramotno nizke cene so prisilile delavstvo, da se je pred par tedni organiziralo v svojo strokovno organizacijo, ki je zahtevala plače kot so bile v letu 1929 in delodajalci so kaj v celoti ugodili.

Stavka je potekla v najlepšem redu in ni bilo beležiti niti enega stavkolomilca. Tu imamo ponovni dokaz kaj zmora dobro organizirano delavstvo. Zato priporočam tem potom vsem našim delavcem, da se organizirajo v svojih strokovnih organizacijah, ker bo to njih lastno korist. Zvedati se moramo, da neorganizirani delavci vedoma ali nevedoma podpirajo svoje lastne izkoriščevalce in so neodgovorni za vse delavske krivice, ki jih je delavstvo v tolikšni meri deležno ravno danes v tej kapitalistični korupciji.

Neorganizirani delavci bi se morali zavedati, da podpirajo tudi brezposelnost, povzročajo nizke mezde in daljšajo delovni urnik.

Mi delavci se popolnoma osvobodimo suženj-

skih spon še le takrat, ko bomo vsi organizirani in bomo tako spontano nastopili proti kapitalizmu, ki je sistem prave sramote za današnjo demokracijo in civilizacijo dvajsetega stoletja.

Tovariši delavci!

Prišli smo v tujino, da si z delom svojih rok prislužimo vsakdanjega kruha, ker domovina ga ni mogla ali tudi hotela dati, a na žalost tudi tukaj v takozvani gostoljubni deželi, ki je poplavljen od tujih in domačih izkoriščevalcev, smo doživeli le bridke izkušnje ter razočaranja, ki bi morale slehernemu delavcu odpreti oči, da brez ozira narodne pripadnosti se moramo organizirati boriti proti skupnemu kapital fašističnemu monopolu.

Zatorej organizirani tovariši. Na delo, v boj za pravico in resnico, v boj za lepšo in boljšo bodočnost vsega delavnega ljudstva in sploh vse človeške družbe.

Goriški.

ZA KUHINJO

Rižota z mozgom. Šest dek govejega mozga razreži in deni v kozo. Ko se mozeg razpusti, stresi nanj eno drobno zrezano čebulo. Ko čebula zarumeni, stresi na čebulo opran in spet posušen riž. daj riž toliko časa mešaj, da postane steklen, nato ga zalij in osoli. Ko prične vreti, kozo pokrij in naj se riž pokrit duši približno 20 minut. Nato potresi po rižu 10 dek naribanega sira, pol žlice paradižnikove mezge in 10 dek sirovega masla. daj riž z vilicami premešaj. Kozo dobro pomaži in stresi noter

riž, ga z vilicami previdno potlači in postavi za nekaj minut v pečico. Nato ga zvrni na topel krožnik in daj na mizo.

Mirka:

Pomladi ni!

Kje si pomlad, noči sanjave,
vrt in rožice dišeče,
zlati časi moje sreče!?

Ah, kje ste pisane dobrave!...

Mene usoda je zanesla
čez širno morje v tuji svet,
ljubezni sladke, krasni cvet,
vse lepe sanje je — odnesla...

V moji duši je brezkončni mrak
zagrnjen up in vse želje...,
Med množico, ki mimo gre,
samotno odmeva mi korak.

Kedaj bom videla tvoj obraz
oj, ljubljeno domovje!...,
Sivo mestno to zidovje,
za mene ima le bol in mraz.

Ne pozabite, da se vrši 4. avgusta prireditve v proslavo šeste obletnice obstoja SPD. I. Kot po navadi obeta tudi ta prireditve oblo zabave in užitka. Naj torej nihče ne manjka, ker mu bo potem gotovo žal, da se je ni udeležil.

Dimitrij premeri starega žida prezirljivo. — Kaj vas to briga, nisem vas vprašal za svet!

— Bog varuj, da bi vam hotel svetovati — odgovori Natan — toda kako naj bi človek delal proti samemu sebi!

Res je, da je dal plemič odpustiti Natalko v svoj grad jaz sem bil prisoten. In ko se je to zgodilo tri korake od mene, sem si dejal:

Sreča je našla Natalko, ko pa se bo Dimitrij vrnil od vojakov, bo bogat človek!

— To si si mislil, žid, prekrasno — to je lepo od tebe!

— Kajti — nadaljuje Natan — čeprav je princ Ivan človek, ki kruto postopa z nami, je kljub temu plemič. Pusti mu svojo Natalko osem dni, pusti mu jo štirinajst dni, naveličal se je bo, tedaj pa stopi ti k njemu in mu reči:

— Milostljivi princ, poročil se bom z Natalko — kako pa je z otroci?

Streliš me naj na tem mestu ubije, če grof ne bo takoj potegnil svoje denarnice iz žepa, in dal ti bo toliko denarja, da ti ne bo treba s temi izstradanimi kmeti niti govoriti, to pa je tako gotovo, kakor mi je ime Natan.

Tedaj pa odjekne v sobi strašen krik. Natan je odletel po lastni sobi in omahnil ne ravno prenežno v najoddaljenejši kot. Dimitrij ga je porinil.

Potem pa se mladenič ni več zmenil za žida, temveč zaklical z jasnim glasom kmetom, ki so se temu na ves glas grohotali:

— Čemu se smejete, sedaj ni čas smejanju. Veseli bomo lahko šele tedaj, ko bomo grad tega prokletega graščaka spremenili v razvaline!

Pridite k meni, toda samo tisti, ki ste odločni in pripravljeni na skrajnost, samo tisti, ki so pripravljeni za svojo svobodo darovati tudi življenje!

Širok krog se je strnil krog begunca, ki je vsakega posameznega, ki je pristopil, motril s vprašujočim pogledom.

— Vaščani Uličke — je vzkliknil Dimitrij — dvignite svoje roke k prisegi, obljubite mi, da se boste borili z menoj ne samo danes, temveč tudi jutri in skozi vse noči, ki bodo sledile, dokler ne bo zakraljevalo solnce svobode!

Kajti ne smemo misliti samo na nas same! Po vsej Rusiji, po velikem carstvu trpe milijoni naših bratov, prav tako kakor trpimo mi! Tudi oni čutijo sramoto in ponižanje, tudi oni stradajo in njihova srca krvavijo prav tako kakor naša. Tudi oni so prav tako siromašni kakor mi!

Dobro torej! Plamen upora bomo raznesli dalje — dalje po vsem carstvu! Naša četa pa bo rastle od ure do ure.

Kmet se bo pridružil kmetu, brat bratu, dokler ne bo veliko delo osvobodjenja končano, dokler ne bodo pognali graščakov kakor plevel na vse strani, dokler jim ne bomo vzeli, kar so nam ugrabili — in to z visokimi obrestmi!

— Vse z obrestmi — zasepeče Natan v svojem kotu — v tem ima prav.

Vedel sem, da je ta mladenič dober računar, toda pazi naj tudi na to, da mu jaz tega udarca z nogo ne bom pozabil! Debelo črto mu bom napravil čez njegov račun.

Čisto tiho je vstal žid s kota, plazil se je za mizo in ko ga ni nihče videl, je hitro odšel skozi vrata iz sobe.

— Zvezali se bomo — nadaljuje begunec s svečanim glasom — in ta zveza bo graščakom in njihovim podlim slugom strašna.

Ime te zveze, ki ji ga s tem dajem, naj bogatašem in graščakom strašno zveni v ušesih! Obupni kriki naj se razlegajo po svetu, ko bodo slišali, da prihajajo oni, ki so si bratje v stradanju in bedi in kmalu bodo nosilci tega imena postali enakopravni onim, ki jih sedaj mučijo!

Vse roke so se dvignile k prisegi in kmetje so vzklikali:

— Živeli bratje v stradanju — živeli naš kapetan Dimitrij!

— Nazvali se bomo bratje v stradanju! — vzklikne Dimitrij — ker smo dovolj dolgo stradali, glad je bil naš tovariš, če smo spali ali pa bedeli, spremljal nas je tudi v sam grob — ta srašni glad! Toda sedaj bomo siti in bomo druge prisilili k stradanju, da bodo koprnili po sreči in ljubezni!

Prisegite mi, da ste pripravljeni oditi z menoj v

smrt in propast, prisegite mi tukaj pri vsem, kar vam je svetega, da je vsakdo od vas pripravljen svoje življenje položiti na oltar svobode, če vam bom to ukazal, prisegite mi, da ne boste poznali sočutja napram njim, ki so bili doslej naši mučitelji, napram zloglasnim graščakom, ki so nam jemali seme s polja, živino iz hlevov in žene iz postelje!

Naj hodi z nami smrt od vasi do vasi, od mesta do mesta po vsem ruskem carstvu!

Naj naposled po širnem carstvu zadoni vzklik svobode vse do sneženih in ledenih poljan Sibirije, vse do tja, kjer ječe tisoči nesrečnih pregnancev, da bodo tudi oni v svojih zaporih slišali vzklik, ki jim bo prinesel odrešenje! Tedaj bodo tudi oni zlomili svoje železne okove in nam klicali:

— Rešeni smo! Dimitrij je prišel! Bratje v stradanju so tu!

— Prisegamo ti — prisegamo! — so klicali kar po vprek in vsakdo si je prizadeval, da bi stisnil Dimitrijevo desno, da bi ga objel in ga poljubil.

— Prisegli ste! — spregovori Dimitrij. — Sedaj pa na delo!

Nocoj bo začetek in svet naj se zgraža nad našim dejanjem. Dvorce Uličke mora pogoreti do tal in njegov lastnik princ Ivan Uhtomski mora propasti v razvalinah! Kajti vsaka zveza bede je utemeljena v krvi in kri mora biti najboljšo zdravilo; jaz sam pa vam bom doprinesel žrtev, z katere boste spoznali mojo zvestobo!

Če bom našel Natalko onečasteno, če bom prišel prepozno, da bi obvaroval nesrečnico sramote in onečastjenja — če jo je graščak že omadeževal, tedaj — ah, tega ne bom govoril, dejanja boste videli!

Sedaj pa se pripravite, bratje bede! Iz krème v noč!

Vsakdo od vas si naj vzame orožje, kakršnega bo našel, sekire, nože, kose, puške — vse to je dobro, da bomo premlatili graščake kakor stekle pse, potem pa za menoj k maščevanju!

In v krème je odmevalo:

— K maščevanju — k maščevanju!

(Nadaljevanje).

Ing. C. Jekovec,
Buenos Aires:

SOCIJALNA STRAN BOJA Z RAKOM

(Dopis "Slov. Tedniku")

I. — Nevarni značaj te zavratne bolezni

Poleg gobavosti (lepre) je rak bolezen, kateri človeštvo še do danes ni prišlo v okom, kadar je že preveč razvit v telesu. Njegovo nevarnost znatno povečujejo tri okolnosti:

njegova **zavratnost**, ker se ga mnogokrat opazi šele tedaj, ko je prepogostokrat že prepozno. Šele ko je narastel in pritiskal ali razjedel kak večji živec, se predstavi z bolečinami, dočim se v začetku človek še niti ne zaveda, da ga je že davno napadel;

druga okolnost je, da napada pred vsem ljudi, moške in ženske, v **zreli, najboljši dobi, po 40 letih**, ko so ravno kot očetje in matere najbolj potrebni svojim doraščujočim otrokom v dobi spolnega dozorevanja;

a končno, da se **vedno bolj širi**, tako da pobere naprimer v Buenos Airesu na vsakih 1000 umrlih ljudi 110 žrtev. Če pomislimo da v primeri z vsemi drugimi brezštevilnimi boleznimi samo ta bolezen zahteva več kot 10% žrtev, vidimo da se gre res za strašnega krvnika človeštva.

Med tem je pa tekom zadnjih let na podlagi tihega nevidnega in vztrajnega dela požrtvovalnih preiskovalcev in učenjakov v to strašno tmuno tragedijo človeškega življenja posvetil vendarle prvi svetli žarek uspeha in upanja.

Če dosedaj še niso uspeli ter mogli najti zdravila za to bolezen, kadar je v polnem razvitku, se jim je pa vendar s pomočjo dragih novodobnih tehničnih sredstev in brezštevilnih poskusov na živalih vendarle posrečilo, da so našli za nekatere pojave na telesu, da so isti prvi začetki raka oziroma, da se taki pojavi kasneje morejo razviti v raka. S tem je bil storjen prvi in skrajno važen korak v uspešnem boju z rakom, ker smo v stanu, da smo **pravočasno opozorjeni na nevarnost**, in da se znamo pravočasno **varovati**. Poleg tega so učenjaki našli v moderni tehniki sredstva, kako **premagati** te prve pojave bodočega ali ravno nastajajočega raka.

Kdo od nas bi si bil doslej mislil, da spada med take mogoče začetnike raka na videz tako nedolžna bradavica? Ali pa neznatno črno rujavo ali rudečkasto znamenje (lunar) na koži, znamenja, za katera mislijo nekatere lepote, da so tako "interesantna", da si jih celo "namalajo" na vrat ali lice, če jih že narava sama ni obdarila z njimi? Ali pa večje ali manjše buntike pod kožo, ki nas spremljajo leta in leta, ne bole in ne nadlegujejo, kot da bi spadale med normalne pojave našega telesa? Ali pa blagodejni solnčni žarki, za katere so dolgotrajni poskusi dokazali, da nas morejo spraviti v grob, če jih nezmerno uživamo, v obliki kožnega raka? Koliko naših veselih vinskih bratcev ve, da je "en kozarček, al' pa dva, ki nam korajžo da", najboljši grobokopov poslovni drug, ker pridno sodeluje pri dejstvu, da nudijo med smrtni za rakom na prebavilih največji odstotek, veseli člani pilske bratovščine? Koliko naših rojakov, ki navdušeno rešujejo po zakajenih gostilnah in kavarnah najvažnejša vprašanja, in ki sami niso kadilci, ve, da je tobakov dim, v tukajšnjem Zavodu za prouče-

vanje raka vsak dan samo par minut pihan na razne dele poskusnih živalic, že stotine in stotine teh spravil na drugi svet povzročivši ogromne bule raka, ki so jim razjele cele dele telesa, ki torej ne more delovati ravno osvežujoče tudi na naša pljuča, če ga leto za letom dolge ure ali cele noči požiramo in vdihavamo po takih lokalih?

II. — Boj z rakom v Argentini

Do teh in še drugih važnih zaključkov se je prišlo na podlagi dolgoletnih preiskujenj, po celem svetu, med ostalim tudi v tukajšnjem že omenjenem "Instituto de Medicina experimental", ki ga je osnoval in ga vodi učenjak dr. Roffo. Zavod sam ima sicer tudi bolniški oddelek, s štirimi dvoranami s skupno 100 posteljami. Ker je pa njegovo delovanje pokazalo kako važno je, da

ljudje spoznajo omenjene prve priznake raka, dokler je isti ozdravljiv, in

da se takoj začno zdraviti, kar je pa zelo drago (radij in razni umetno proizvajani žarki)

se je pokazala potreba, da se to delovanje Zavoda, ki je seveda omejeno na mesto santo, razširi na celo deželo.

Zato se je pred kratkim osnovala novo društvo, čegar namen je, **socijalno sodelovanje** cele javnosti da bodo plodovi notranjega **znanstvenega dela** v Zavodu to je **pravočasno zdravljenje raka** v prvih začetkih dokler je z **današnjimi sredstvi** še ozdravljiv, dostopni vsem prebivalcem v Argentini. Društvo, ki se imenuje "Asociación de Caballeros para la lucha contra el Cáncer" ali po naše "Moška zveza za boj z rakom" je prevzelo torej **socijalno gospodarsko stran** tega boja:

razširiti poznanje važnosti prvih pojavov raka do skrajnega kota Argentine, in poskrbeti za sredstva, da se Zavod obkroži z nadaljnjimi pripomočki za zdravljenje, z zgoji cel rod mladih zdravnikov potrebnih za

tako delovanje in počasi postavi širom Argentine celo mrežo podružnic Zavoda, da se omogoči **takojšnje zdravljenje** vsem tistim brezštevilnim bolnikom, ki ne morejo podvzeti po 1000 ali 2000 kilometrov dolge poti v Buenos Aires.

Z radijem morejo doslej v Zavodu zdraviti letno okrog 300 bolnikov dočim jih bo mogoče zdraviti z modernimi napravami umetnih nevidnih žarkov čez 5000. To, in pa vstanavljanje podružnic Zavoda ter propaganda med ljudstvom bo veljalo mnogo denarja. Že dosedanje naprave v Zavodu in vzdrževanje Zavoda samega velja sto in stotisoče pesov, do katerih je pripomogla naravnost ali s propagando ženska zveza "Liga Argentina para la lucha contra el Cáncer".

Za nove stroške poskrbi moška zveza, ki si je nadela nalogo, da za sedaj zbobna skup en milijon, predvsem med tisto vrsto bogatinov, ki "ne vedo kam z denarjem".

Pri drugi točki programa, propagandi med ljudstvom, pa pride v prvi vrsti v poštev okolnost, da spadajo v Argentini od 1000 smrtnih slučajev vsled raka dve tretjini na **izseljence**. Zaradi tega je bil povabljen za sodelovanje ter izvoljen v pripravljalni in stalni odbor naš rojak, ki je sprožil že tudi misel, ki je bila drage volje sprejeta, da se osnuje med ostalimi pomožnimi odbori tudi poseben "Slovanski odbor" namenjen pred vsem temu delovanju med slovanskimi naseljenici.

Prvi koraki na tem polju so sledeči: V "Duhovnem življenju" je začela v str. 97. izhajati vrsta člankov o vprašanju raka.

Drugi korak so te vrstice v "Slov. Tedniku". Njih namen je, da se opozori njegove čitatelje med drugim posebno na nekatere točke, ki nimajo strogo znanstvenega značaja, pač pa socijalnega, to je zveza med tem vprašanjem in delavskim vprašanjem kot takim, o čemur se pogovorimo v nadaljevanju.

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKEV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolezni vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Načelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialistka v **ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH**, z mnogoletno prakso,

KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršne koli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnik specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob ne deljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

PRIMORSKE VESTI

NAPAD NA TRŽAŠKEGA ŠKOFA FOGARJA

V Kopru so fašisti poskusili dejansko napasti škofa Fogarja — Kri v cerkvi

Trst, julija 1935. — V nedeljo, 23. junija, se je vršila birna v Kopru. Koprška škofija je združena s tržaško v eno enotno škofijo, ki jo upravlja sedaj italijanski škof Fogar.

Spor, ki je nastal lani med škofom Fogarjem in vodstvom fašistične stranke, je zadal tedaj ostro obliko, da je šel glas o njem preko meje škofije in celo Italije. Spor še danes ni poravnal, dasi vsaj v Trstu ni v zadnjem času več prišlo do nobenega javnega incidenta. Fašistične in civilne oblasti naravnost ignorirajo škofa, tako da se pojavlja celo pri javnih sprejemih in manifestacijah, kjer bi moral biti prisoten, vedno kot nepovabljen gost. Ukaz za to premirje proti škofu so očitno izdale politične oblasti v Trstu. Koper pa spada pod puljsko prefekturo. Radi tega so smatrali koprski fašisti za potrebno, da o priliki birne dajo duška svojemu sovraštvu do škofa Fogarja.

Ko se je pripeljal škof z avtomobilom v Koper, je stopil pred avto vodja balilske organizacije v Kopru in je hotel s silo preprečiti, da bi se ustavil v Kopru in ga prisiliti, da se vrne zopet v Trst.

Škof pa je energično izjavil, da on hoče in mora izvršiti svojo dolžnost kot dušni pastir, pa naj ga pri tem tudi ubijejo. Resnično bi že tedaj osebu napadli škofa, ako ne bi posegli vmes karabinjerji in z revolverjem v roki odgnali nasilne fašiste.

Demonstracije proti škofu so se ponovile, ko je škof v procesiji bil na poti iz semenišča v cerkev.

Tudi tokrat so morali nastopiti z vso energijo karabinjerji, da niso fašisti dejansko naskočili škofa. Značilno je, da so pri tem fašisti vzklikali predvsem proti Slovanom in proti Jugoslaviji.

Ko je vstopil škof v cerkev, so ga prisotni verniki, posebno ženske burno pozdravili. Med njimi pa so bili očitno po določenem načrtu pomešani fašisti, ki so radi tega začeli reagirati proti temu. Pozabili so celo, da so v božji hiši in so na najsurovejši način napadli prisotne ženske in jih pretepli do krvi. Sam škof že ni več vedel, kaj bi storil. Končno se je varnostnim organom posrečilo napraviti red v cerkvi in škof je lahko podelil sv. birmo.

RESOLUCIJA EUHARISTIČNEGA KONGRESA ZA JUGOSLOVANE POD ITALIJO

"Euharistični kongres goreče želi in moli, da naj bi vsi katoliški narodi in vse države zemlje kot član mističnega telesa Kristusovega živeli med seboj v ljubezni, miru in slogi ter tako predstavljali vedno bolj širše in utrjajoče se edino kraljestvo božje. Zlasti pa naj bi katoliški narodi in države, ki imajo v svojih mejah državljane drugega, po veri katoliškega naroda, gojili do tega naroda odnosa, kakor se za katoličane, ki so vsi člani ene in iste Cerkve in se hranijo od enega in istega Telesa in Krvi Gospodove, edino spodobi: da spoštujejo njihove od Boga jim dane naravne pravice, predvsem na področju verskega

in cerkvenega življenja. Zato jugoslovanski euharistični kongres zelo obžaluje in obsoja, da se v tem oziru godi katoliškemu narodu od drugega krivica, ker se s tem rušijo temelji katoliške edinosti in euharistične ljubezni".

Jagersčce pri Cerknem. — Ker naši fantje ne morejo dobiti nikjer nobenega zaslужka, se je odpravil Pavel Tušar (Tišlerjev) v Jugoslavijo po kontrabant in so ga na meji zalotili italijanski stražniki. Sodišče ga je obsodilo na tri leta ječe. Mladenič je star 23 let.

Idrija. — Karabinjerji so aretirali brata Antona in Franceta Kacin, prvi je star 29 drugi pa 14 let. France je bil po 14 dneh izpuščen iz zapora medtem ko so Antona pridržali in še ni nič znanega koliko zapora bo dobil. Oblasti so ju aretirale ker sta bila na sumu prekoračenja meje. (Op. Ur. omenjena sta brata našega urednika).

NOVA ŽRTEV FAŠISTIČNEGA NASILJA

Goriška policija pretepla nekega fanta iz Dornberga, da je na posledicah umrl.

Gorica, 30. junija 1935. — Pred približno enim mesecem je odšla iz Dornberga večja skupina fantov v Abesinijo. Na goriški kolodvor jih je spremljala velika množica domačinov, med njimi tudi okoli dvesto domačih fantov, ki so se poslavljali od svojih drugov. Šli so z godbo in ob prepevanju slovenskih pesmi.

Dornberški fantje so znani kot jako zavedni in so poleg tega pravi strah vseh tajnih in

javnih policistov. Ni čudno torej, če se jim v Gorici niso upali staviti po robu, posebno še, ker so videli, da jih je tako masa. Šli so na kolodvor, katerega so zasedli skoro popolnoma. Slovo od fantov je bilo jako pristržno in popolnoma domače, posebno še ker so vedeli, da se jih nihče ne bo upal motiti. Vendar pa tudi to ni bilo brez posledice.

Ko se je čez nekaj časa zopet odpravljala manjša skupinica vpoklicanih fantov na kolodvor in jih je spremljalo okoli dvajset drugov, je prišlo v Gorici do pretepa s tajno policijo ki je vsled prejšnjega bila posebno pripravljena. Omenjeni so namreč prepevali slovenske pesmi in to je razkačilo goriške kvesturine. Okoli osem tajnih policistov je hotelo s silo preprečiti slovensko petje, kar je izzvalo pretep.

Oboroženi policisti so domačine razgnali in nekega med njimi, ki je dobil z orožjem težje poškodbe, odvedli na policijo. Tu so ga ponovno tako zverinsko pretepli, da je poškodbam podlegel.

ŽALOSTNA USODA DVEH NAŠIH NABORNIKOV ZA ABESINIJO

Eden poslan v Abesinijo, drugi vsled pretepanja v ječi, onespособljen poslan domov in pod policijsko nadzorstvo

Gorica, 29. junija 1935. — Poročali smo že o usodi dveh mladeničev iz Boveca, t. j. o Mlekužu Joži in Čopiču Silvestru, ko so ju ujeli v bližini meje pod sumom, da sta jo hotela

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL BRASIL 923

BLENORAGIA in njene posledice

SIFILIS — Kri, živčne bolezni, Srce, Pljuča in Notranje bolezni na splošno

Najstarejši zavod katerega vodi njegov lastnik

DR. D. STIGOL

Sprejema od 9 do 12 in od 15 do 21

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika
zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVIJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

prekoračiti. Imenovana dva sta bila potrjena in namenjena za abesinsko ekspedicijo. To je še bolj potrdilo sum oblasti, za kar so jih zaprli in po dvemesečnem zaporu so enega poslali naravnost s prvim transportom na abesinsko mejo, drugega pa, Čopiča Silvestra, domov, ker so ga v zaporu radi pretepanja popolnoma onesposobili. Poleg vsega je dobil še policijsko nadzorstvo in se mora vsak teden trikrat javiti na karabinerski stražnici. Ječa je pustila na njem izredno težke posledice, ki so tem hujše, ker je fant bolj šibkega zdravja.

PRETEP VOJAKI RADI SLOVENSKE PESMI V ŽAGI PRI BOVCU

Štirje domači fantje ugnali okoli 30 italijanskih vojakov. — Devet aretacij.

Gorica, 30. jun. 1935. — V Žagi pri Boven tabori že dalj časa 110. kompanija 9. alpinskega bataljona "civiale". V nedeljo 30. jun. so si priredili vojaki v luči pri Žagarju Francu št. 90 zabavo s plesom. Te zabave se je vdeležilo 30 vojakov in 4 nižji oficirji ter več domačih fantov. Ko so se po plesu nekoliko razživeli, so pričeli domači fantje prepevati slovenske pesmi.

Neki "sergente", ki je splošno osovražen in znan po surovosti je pričel psovati in zmerjati in zahtevati, da prenehajo s slovenskim petjem. Nastalo je splošno prerekanje. Nekateri izmed domačih, ki so uvideli nevarnost, so takoj zapustili veselični prostor, tako da so ostali le štirje, ki so nadaljevali s prerekanjem.

Ne dolgo po tem je nastal pretep, katerega rezultat je bil sledeči: Udeležilo se ga je 34 vojakov s 4 nižjimi oficirji, proti 4 domačim fantom.

"Sergente", ki je izzival je ostal z dvakrat zlomljeno roko in razrezanim obrazom, trije Italijanci so obležali, da so jim morali odpeljati v bolnico. Štirje domači pa so izginili. Vojaška patrula je takoj nato dala alarm s strelom in

kmalu se je pričela splošna racija po vasi. Aretirali so 9 fantov od katerih so 4 takoj izpuštili, ostale štiri pa so odpeljali v zapore v Gorico in kot se govori, se jim obeta posebno sodišče v Rimu.

Aretrirani so bili sledeči: Alojz Kutin, Anton Pičulin, dva bratrance, z enakim imenom, Franca Rota. Preiskava se še vedno nadaljuje in stalno prihajajo razni višji vojaški in policijski oblastniki. Vojaki pa se ne upajo hoditi drugače po vasi kot v gruči, primerno oboroženi in s povečanim strahom.

STRELJALI SO NA FRANCETA MOZETIČA

Ker je ovajal kmete radi žganjekuhe

Posnemamo po italijanskih listih, da je bil 20. t. m. v Žigonih pri Renčah izvršen napad s puško na 25 letnega Franceta Mozetiča. Ravno se je odpravljajal spat, ko je v temi počila puška skozi okno, ki ga je zapiral. Napadalec je zbežal in ga ni bilo mogoče spoznati. Strel je Mozetiča zadel v eno stran prsnega koša in je bila potrebna takojšnja operacija. Zdi se, da jo je Mozetič izkupil, ker so ga domačini spoznali kot zaupnika finančne oblasti in ovađuha. Ovajal je baže ljudi radi žganjekuhe, ki je v Italiji strogo prepovedana in kogar pri tem zalotijo, je navadno ob svoje premoženje.

Karabinerji v Mirnem so dozdej aretirali v zvezi s tem dogodkom 5 oseb, katerih imena pa še niso znana.

NAŠI MLADINI NASTAVLJAJO PASTI

Podbrdo, junija 1935. — V nekaterih vaseh okrog Grahovega se vrši vztrajna gonja proti mladini, ki je končala ljudsko šolo. Zlasti učitelji, pa tudi drugi priseljenci se trudijo, da bi mladino posebno fante zlepa ali zgrda prisilili da se vpišejo v fašistične organizacije. Včasih se za fante vrši pravi lov po vaseh. Italijanom pomagajo pri tem delu pod-

kupljenci, pa tudi ti s svojo zvižaco ne opravijo ničesar.

Najvztrajnejša delavka v tem pogledu je učiteljica Ernestina Lanzoni, hči fašističnega kapitana. Že prošlo zimo se je na vso moč trudila, da bi vse fante zbrala v fašistični organizaciji. Ker se pa ni nihče odzval na tozadevno vabilo, jih je skušala pridobiti z ustanovitvijo tečaja za smučanje. Mladina je sicer prišla na sestanek, ko pa je uvidela kakšne namene ima učiteljica, je odšla. Na isti način je skušala z vabilom na neko predavanje, dalje na veselico itd. Končno ji je le uspelo, da je dobila nekaj osebnih podatkov in tako vpisala brez vsakega dovoljenja posameznikov fante v organizacijo. Pa ji je tudi ta poizkus spodletel, ker ko je zahtevala od vsakega posameznika, da ji plača pristojbino, ni hotel te nobeden plačati. Tako je bil njen trud skozi vse leto brez vsakega uspeha.

Ko bi ta vztrajna učiteljica pokazala tudi toliko volje pri pouku v šoli, bi naši otroci poznali, ko zaključijo obisk šole vsaj abecedo in bi znali čitati!

Pravijo, da v nekem restavrantu na Paternalu streže gostom dvojnik rajnkega avstrijskega cesarja Franca Jožefa. Drugi pa pravijo, da je to le neka udomačena opica. Najbolje bo, da se o tem vsak sam prepriča.

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in **FELIKS FALICOV**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

Trgovina vina in jestvin

Cen. rojakom se priporočata brata

KURINČIČ

ulica **CHICLANA 3899**, vogal **Castro**

U. T. 61-3681 — **Buenos Aires**

Telefonična in druga naročila se dostavljajo na dom

Ob nedeljah vhod **Castro 2296**

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Preočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

GRAN CLINICA

"CONSTITUCION"

Zastopana po profesorjih specializiranih v najznamenitejših zdraviliščih v Evropi nastavljenih nalašč za zdravljenje slovenske kolektivite.

Moderne razkuževalnice veneričnih bolezni
BLÉNORAGIA zastarela in kronična, naglo in garantirano ozdravljenje.

SÍFILIS v vseh svojih stopnjah, moderno zdravljenje.

ENFER-KRI IN KOŽA; — izpahljaji, Eczeme, izpadanje las.

SPOLNA SÍBKOST (impotencia).

SRCE, pljuča, kašelj, naglo hujšanje.

ŽELUDEČ teško prebavljanje, črevesje.

GRLO, nos, ušesa, žarki X, diatermija.

REVMATIZEM, Hemoroides, nervoznost. Rezervirani konsultoriji za ženske, neredno perilo, nosečnost in porodi.

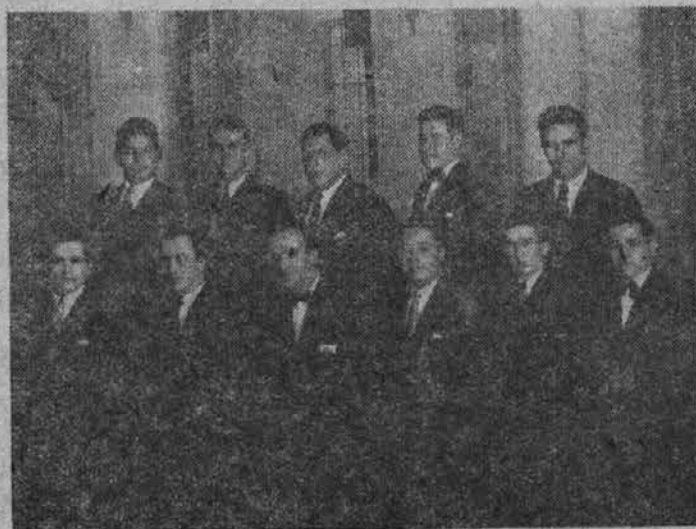
Preiščite se potem naših zdravnikov, da biste doznali njih sposobnost in njih zdravljenje z garancijo za Vaše hitro ozdravljenje.

POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 40.—
tedensko \$ 5.—

PREGLED IN ANALIZE
BREZPLAČNO

Od 9 do 12; ob nedeljah
in praznikih od 10—12.

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana
fotografija v slovenski
koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštno slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. **SAN MARTIN 2579**

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

BDO DE IRIGOYEN 1548 - PLAZA CONSTITUCION

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu. Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

Calle CABRERA 3311

U. T. Palermo, 2383

Sporočam cen. rojakom, da sem prevzel

Kegljišče in kroglišče

v ulici Dto. ALVAREZ 2251 (La Paternal)

Preskrbel bom za točno postrežbo ter se priporočam za obilen obisk

Andrej Rebek

Veliki zavod **"RAMOS MEJIA"**

+ VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciccarelli.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadeli, razširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

CREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GELO, NOS, USEŠA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKKE BOLEZNI: maternica, jajniki, ka, nerodno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

LRIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

ISKRE

Pasant (slepemu beraču): Meni se zdi, da vi lahko vidite.

Berač: Oh, danes je konkurenca tako velika, da mora tudi slepec držati oči odprte.

TRGOVINA JESTVIN

Prodaja vseh v stroko spadajočih predmetov. — Zmerne cene.

VIKTOR ČERNIC

COR. R. LISTA esq. ESPRONCEDA

Zavod sv. Cirila in Metoda

sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

Krojačnica in trgovina

MOZETIČ

Vam nudi na izbero, češko in angleško blago kakor tudi od tukaj za obleke in površnike.

Velike zaloge zimskega perila za moške po konkurenčnih cenah

Rojakom se priporoča

Sebastian Mozetič

5019 — OSORIO — 5025

BUENOS AIRES

(PATERNAL)

Gospodar: Vi nosite zelo staromodno jopo v pisarni.

Uradnik: Da, staromodna je. Kupil sem jo kadar mi je v zadnjico bila povišana plača.

Dr. MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pragi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTEDNEVNO PLAČEVANJE

GARANTIRANO ZDRAVLJENJE

Sprejema: od 11 do 12 i noč 3 do 7 zvečer.

Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Munit

VENERIČNE BOLEZNI

NOTRANJE BOLEZNI

GOSPE: Rezervirani prostori.

OGI - UHO - NOS - GELO - ŽARKI X

ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 16 14 do 16 in 19 do 21.

Ob nedeljah od 8 do 9.

Predno se odločite katerega Vaših poklicati iz domovine, ali nameravate sami odpotovati v rojstni kraj, obrnite se na

Informacijski urad

Slovenskega Tednika

kjer boste dobili vsa potrebna pojasnila, da ne boste plačevali kakih nepotrebnih stroškov, kakor se navadno dogaja.

Tudi v drugih kakoršnihkoli zadevah, bodisi poškodbe na delu, posredovanja, prošnje, itd., obrnite se s zaupanjem do nas, ki Vam bomo šli na roke kolikor bo v naši moči.

Obišcite nas od 5.30 do 7 ure zvečer, ali pa nam pišite.

Dr. J. HANN

ZENSKKE BOLEZNI — MATERNICA — JAJNIK — PREZGODNJA ALI ZAKASNJENA PERIODA — BELI TOK — NOTRANJE BOLEZNI ŽELODEC IN DROBOVJE — GONOREJA, MEHUR, OBISTI.

Zdravljenje z Ultravioletnimi žarki

Nizke cene

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 — Sprejema od 3—8 zvečer

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Ugodno tedensko in mesečno plačevanje